

دکتر فریدون سیامک‌نژاد

مقدمه

صبح که از خانه بیرون می‌زنیم تا راهی محل کار شویم، با افراد زیادی برخورد می‌کنیم و روبه رو می‌شویم که هر کدامش می‌تواند برای انسان خاطره‌انگیز باشد. از برخورد احتمالی با رفته‌گر زحمتکش محله گرفته تا دیدن کسانی که هر یک بهدلیلی سر راهمان قرار می‌گیرند و ممکن است اگر قدیمی محل باشیم، سلام و علیکی هم با ما داشته باشند. از وقتی سوار وسیله نقلیه عمومی اعم از اتوبوس، مترو یا تاکسی می‌شویم تا زمانی که آن را ترک می‌گیریم، کسانی را می‌بینیم و حرف‌هایی می‌شنویم که هر کدام آن‌ها می‌تواند خاطره‌ای برایمان باشد، یا خاطره‌ای را از زمان‌های دور برایمان زنده کند. به محل کار هم که می‌رسیم و کار را شروع می‌گیریم، بستگی به نوع کاری که داریم، همه‌اش می‌تواند تداعی‌کننده مسأله یا احیاناً خاطره‌ای باشد. حالا اگر کارمان طوری باشد که ارتباط مستقیم با مردم داشته باشیم، به اندازه تفاوت بین انسان‌ها و مردمی که برای کارشان به ما مراجعه می‌کنند، می‌توانیم حرف برای گفتن داشته باشیم و خاطره برای بازگو کردن.

با این صغیری و کبری چیزی‌ها می‌رسیم به این که داروخانه از جمله مکان‌هایی است که کارکردن در آن، یک دنیا حرف برای گفتن و یک سینه خاطره برای بازگو کردن دارد. بنابراین، تصمیم گرفتم تا مسایل بوجود آمده در داروخانه را تحت عنوان «یادداشت‌های داروخانه» قلمی کنم. مطالبی که در بی‌می‌آید، حاصل این تلاش و نتیجه حضور در داروخانه در برخورد با بیماران و مسایل جاری داروخانه است. تا چه قبول افتاد و چه در نظر آید.

یادداشت ۱

نسخه مربوط به پسربچهای ۹ ساله بود که توسط مادرش ارایه شد. در نسخه هم استامینوفن ۳۲۵ میلی گرمی و هم شربت پزدوافدرین نوشته شده بود. برای مادر بچه توضیح دادم که قرص سرماخوردگی موجود در نسخه، هم استامینوفن دارد (۸۰ میلی گرم)، هم پزدوافدرین (۷/۵ میلی گرم) دارد. بنابراین، اگر بچه سرماخوردگی دارد، قرص سرماخوردگی کودکان هم مسکن دارد، هم ضداحتقان دارد و هم دارای آنتی‌هیستامین می‌باشد. متأسفانه بهدلیل عدم اطلاع همکاران پزشک از ترکیب قرص‌های سرماخوردگی، اعم از کودکان و بزرگسالان، داروی اضافی برای بیمار تجویز می‌کنند!

یادداشت ۲

خانمی به داروخانه مراجعه کرد و عنوان نمود که مربی بهداشت مدرسه دخترش، چون بچه‌ها شپش گرفته‌اند، توصیه به مصرف شامپو پرمترين کرده است.

از استحمام دخترش سؤال کردم که پاسخ داد معمولاً هفت‌های یک بار حمام می‌کند. ضمن این که به ایشان یادآوری کردم که هفت‌های یک بار استحمام برای دخترشان و حتی خودشان کم است، شامپو پرمترين به ایشان دادم و چگونگی مصرف آن را هم برایشان تشریح کردم. البته، به ایشان یادآوری کردم که دخترشان حداقل یک روز در میان استحمام کنند و هر بار هم شامپو پرمترين را در انتهای استحمام استفاده نمایند.

یادداشت ۳

میزان گرمای بدن انسان که بهوسیله درجه تب اندازه‌گیری می‌شود، نشان‌دهنده سلامتی یا احیاناً تب داشتن فرد است. وقتی درجه تب بیش از چهل و دو را نشان دهد، بحرانی بودن حال فرد را نشان می‌دهد.

میزان الحراره داروخانه و در واقع، درجه تب بازار دارویی هم، مراجعة مکرر افراد به داروخانه برای یک داروی خاص یا مثلاً شیر خشک است. هرچه بیشتر باشد، دلیلی بر کمبود دارو یا شیرخشک در بازار دارویی است. فعلاً بهدلیل نبود یا کمبود بعضی از داروهای حیاتی و مورد نیاز اورژانس بیماران، شاخص میزان الحراره بازار دارویی بالا است!

یادداشت ۴

اولین هفته تعطیلات نوروز تمام شده بود و هفته دوم که هم شهر نیمه تعطیل بود و هم داروخانه خلوت بود، مردی به داروخانه مراجعه کرد و قرص دیفنوکسیلات خواست.

به تکنیسین داروخانه گفتم که یک ورق قرص لوپرامید به ایشان بدهد.

به شدت اعتراض کرد و اصرار داشت که حتماً قرص دیفنوکسیلات بگیرد!

به ایشان تذکر دادم که اگر قرص دیفنوکسیلات را برای درمان اسهال می‌خواهد، که لوپرامید همان کار را می‌کند و کفایت دارد. اگر هم مقصود دیگری در کار است، بدون نسخه از ارایه آن معذوریم!

● یادداشت ۶ ●

اول از قفسه داروهای خارجی شروع شد. هر روز مثل گلوله برف در هوای آفتابی، ذره‌ذره آب می‌شد و تحلیل می‌رفت تا این که الان مثل سرکچلی شده. در واقع، یکی بود یکی نبود است! مقصودم از این صغیری کبری بافت‌ها، کمبودهای داروهای خارجی در داروخانه است. البته، بسیاری از این داروهای خارجی، مشابه داخلی هم دارند که به خوبی جایگزین می‌شوند و مشکل بیمار را حل می‌کنند. ولی متأسفانه به سختی از نسخه همکاران پزشک حذف می‌شوند و باعث سرگردانی بیماران می‌شوند. ورود وزارت بهداشت به این جایگزینی مشکل را کمتر خواهد کرد!

● یادداشت ۵ ●

در یکی از روزهای بین تعطیلات عید نوروز بود که یکی از اقوام با سوزش شدید مجرای ادرار و کمی خون در ادرار مراجعه کرد. با یکی از دوستان پزشک تماس گرفتم و بعد از چاق سلامتی، مشکل را برایش شرح دادم.

توصیه‌اش این بود که بهدلیل احتمال عفونت ادراری، قرص سیپروفلوکساسین و فرز فنازوپیریدین جهت شستشوی مجرای ادراری به ایشان بدهم.

داروها را دادم و دستورش را هم گفتم و دست آخر هم توصیه کردم که بعد از تعطیلات حتماً آزمایش کشت ادرار بدهد تا از بمبود کامل عفونت، اطمینان حاصل کند.

